

Досить незначні доходи (порівняно з іншими видами) отримують аудитори від здійснення організаційного та методичного забезпечення аудиту. За оцінками експертів, у найближчі роки дохід аудиторів (аудиторських фірм) зростатиме, а структура видів наданих аудиторських послуг буде змінюватися.

Нова тенденція – середній український бізнес – починає виражати зацікавленість у проведенні оптимізації структури своїх компаній, поліпшенні керування фінансами й ефективності діяльності для того, щоб бути в більш вигідному положенні при виході в майбутньому на ринки капіталу, створенні спільних підприємств із зарубіжними партнерами.

Набувають популярності консультації з питань сталого розвитку, що передбачають вміння правильно визначати ризики і можливості у сфері ведення бізнесу та правового регулювання діяльності. Ці знання допомагають аналізувати основні показники ефективності й сприяти клієнтам в одержанні максимального прибутку від комерційних операцій.

І. Щирба як перспективний вид аудиторських послуг виділяє аудит ефективності, під яким розуміє системний, цілеспрямований процес отримання інформації про ефективність використання ресурсів на підприємстві, їх експертно-аналітична оцінка з метою виявлення причин невідповідності даних встановленим критеріям (плановим і нормативним показникам, нормам тощо) і формування рекомендацій стосовно їх усунення [13].

Прийнята та задекларована Стратегія розвитку аудиторської діяльності, яка почне діяти з 1 січня 2014 р., передбачає майбутні зміни у структурі видів аудиторських послуг. Зокрема планується задекларувати необхідність обов'язкового проведення аудиту за підсумками року вагомим суб'єктам господарювання, при отриманні великих кредитів і для учасників тендерів при держзакупівлях, а також аудит фінансової звітності для користування органами ДПСУ [14].

Висновки. Отже, дослідження показало, що існує деяка невідповідність між наявними теоретичними підходами науковців та практикою Аудиторської палати України щодо визначення видів аудиторських послуг. Узгодження теорії та практики повинно відбуватися оперативним, враховуючи сучасні тенденції щодо попиту на аудиторські послуги. Це допоможе досягнути балансу між ефективним використанням нових можливостей аудиторів (аудиторських фірм) і реалізацією наукового потенціалу дослідників галузі.

Література

1. Бондар В.П. Концепція розвитку аудиту в Україні: теорія, методологія, організація : монографія / В.П. Бондар. – Житомир : Вид-во ЖДТУ, 2008. – 456 с.
2. Бутинець Ф.Ф., Малюга Н.М., Петренко Н.І. Аудит: стан і тенденції розвитку в Україні та світі : монографія / Ф.Ф. Бутинець, Н.М. Малюга, Н.І. Петренко / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир : Вид-во ЖДТУ, 2004. – 564 с.
3. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація / Н.І. Дорош. – К. : Т-во "Знання", КОО, 2001. – 402 с.
4. Загородній А.Г. Аудит: теорія і практика : навч. посібн. / А.Г. Загородній. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2003. – 364 с.
5. Кулаковська Л.П. Основи аудиту : навч. посібн. [для студ. ВНЗ] / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – К. : Вид-во "Каравела"; Львів : Вид-во "Новий світ – 2002", 2002. – 504 с.
6. Сушко Д.С. Супутні послуги в системі аудиторської діяльності / Д.С. Сушко // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.1. – С. 326-331.

7. Гаргола Ю.Г. Аудиторські послуги: природа і поняття / Ю.Г. Гаргола // Вісник Житомирського державного технологічного університету : зб. наук. праць. – Сер.: Економічні науки. – Житомир : Вид-во ЖДТУ. – 2009. – № 3 (49). – С. 40-42.

8. Касич А.О. Розвиток ринку аудиторських послуг в Україні / А.О. Касич, І.М. Гноєва // Облік і фінанси АПК АПК : наук.-виробн. журнал. – 2011. – № 1. – С. 76-80.

9. Гноєва І.М. Аналіз ринку аудиторських послуг в Україні / І.М. Гноєві // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2011. – № 1(13). – С. 103-106.

10. Закон України "Про аудиторську діяльність" № 3125-ХІІ від 23.04.1993 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=18&ArtID=404>

11. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2010 року : пер. з англ. О.Л. Ольховікова, О.В. Селезньов, О.О. Зеніна, О.В. Гик, С.Г. Бінбер. – 2010. – Ч. 1. – 236 с.

12. Узагальнена інформація про стан аудиторської діяльності в Україні // Аудиторська палата України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.apu.com.ua/informatsiya-pro-stan-auditorskoi-diyalnosti-v-ukrajini>

13. Щирба І.М. Аудит ефективності: теоретичний аспект / І.М. Щирба // Вісник Житомирського державного технологічного університету : зб. наук. праць. – Сер.: Економічні науки. – Житомир : Вид-во ЖДТУ, 2012. – № 2 (60). – С. 143-155.

14. Саф'янюк В. Аудит в Україні: регулювання та розвиток // В. Саф'янюк, П. Матвієнко-Димура // Незалежний аудитор. – 2012. – № 3. – С. 54-55.

Сизоненко О.А., Харькова А.К. Види аудиторських послуг: теорія, практика, тенденції змін

Исследованы теоретические подходы и существующая практика выделения видов аудиторских услуг с учетом изменений в нормативном регулировании аудиторской деятельности. Определены объем и структура фактически предоставленных в Украине аудиторских услуг. На этой основе обнаружено несоответствие между существующими теоретическими подходами научных работников и практикой Аудиторской палаты Украины относительно определения видов аудиторских услуг. Раскрыты новые тенденции в реализации аудиторских услуг.

Ключевые слова: аудиторские услуги, виды аудиторских услуг, задания по предоставлению уверенности, сопутствующие услуги, другие профессиональные услуги, организационное и методическое обеспечения аудита.

Syzonenko O.A., Kharkova A.K. Types of public accountant services: theory, practice, tendencies of changes

Theoretical approaches are probed and to existent practice of selection of types of public accountant services taking into account changes in the normative adjusting of public accountant activity. A volume and structure of the public accountant services actually given in Ukraine is certain. On this basis found out disparity between existent theoretical approaches of research workers and by practice of the public Accountant chamber of Ukraine in relation to determination of types of public accountant services. New tendencies are exposed in realization of public accountant services.

Keywords: public accountant services, types of public accountant services, task from the grant of confidence, concomitant services, other professional services, organizational and methodical providing of audit.

УДК 330.341.1:338.43

Доц. В.Б. Смолінський, канд. екон. наук –
Львівський НАУ, м. Дубляни

ІННОВАЦІЙНЕ ОНОВЛЕННЯ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ НА ОСНОВІ КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ

Представлено поняття інновацій, їх специфіку та особливості в аграрних підприємствах. Розглянуто теоретичні підходи до визначення сутності аграрних кластерів та подано особливості цих угруповань. Показано досвід функціонування аграрних кластерів у розвинених країнах світу. Проаналізовано основні причини, які стримують роз-

виток кластерів в аграрній галузі економіки України. Запропоновано напрями інноваційного оновлення аграрної галузі на основі кластерного підходу в Україні. Обґрунтовано потребу визначених дій, необхідних для розвитку аграрних кластерів на території України.

Ключові слова: аграрна галузь, кластери, інновації, аграрні підприємства, інноваційне оновлення.

Постановка проблеми. На шляху до здійснення реформування аграрного сектору економіки постає багато завдань, одними з яких є інноваційне оновлення галузі. Переведення аграрного сектору України на інноваційний шлях розвитку задекларовано в численних нормативно-правових документах. До них, зокрема, належать Стратегія економічного і соціального розвитку України на 2004-2015 рр. "Шляхом європейської інтеграції", Закони України "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні", "Про основні засади державної аграрної політики до 2015 року", Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 року, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України.

Світовий досвід свідчить, що одним з основних підходів до підвищення рівня ефективності виробничого процесу на інноваційній основі є створення кластерів, у межах яких відбувається поєднання виробничих процесів із науково-інноваційною діяльністю і які зарекомендували себе як активні "точки зростання" економіки. Такі об'єднання більш ефективно і раціонально використовують наявний капітал; допомагають членам кластера економно витратити ресурси та полегшують їм доступ до індивідуально недоступних цінностей (технологій, рідкісних матеріалів, управлінського досвіду); контролюють цілеспрямованість та стратегічність використання залучених інвестицій; поділяють ринок на сегменти; створюють нові фірми; прискорюють впровадження нових технологічних процесів; оптимально розподіляють прибутки і витрати між членами кластера. З огляду на це, важливе завдання є створення умов для здійснення ефективного технологічного забезпечення виробничого процесу аграрних підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми щодо покращення функціонування аграрної галузі на основі інноваційного підходу не залишаються поза увагою вчених. Так, у роботах П.Т. Саблука, М.Ф. Кропивка, Г.К. Броншпака та інших авторів акцентується увага на тому, що основними факторами, які перешкоджають інноваційному розвитку аграрного сектору, є недостатня підтримка діяльності підприємств з боку держави. Звертаючись до проблематики розвитку кластерів, варто зазначити, що цими питаннями займалися М. Войнаренко, С. Соколенко, М. Малий, М. Портер, Т. Андерсон, Л. Марков, Є. Безвужко, М. Долішній, З. Варналій, О. Длугопольський, С. Максименко, О. Мігранян, П. Гудзь, С. Романюк та інші вчені, у працях яких відображаються теоретико-методологічні засади конкурентного кластерного розвитку: визначення та характерні риси, складові структурні елементи, висвітлюються проблеми та накреслюються шляхи їх вирішення. Проте в науковій літературі слабо висвітлено питання впровадження кластерного підходу в процес інноваційного розвитку аграрної галузі, що зумовлює важливість та актуальність теми нашого дослідження.

Мета та завдання роботи. Виходячи з потреби дослідження інноваційного розвитку галузей економіки, метою роботи є визначення особливостей аграрних кластерів, а завданням – пошук шляхів інноваційного оновлення аграрної галузі на основі кластерного підходу в Україні.

Виклад основного матеріалу. Згідно зі Законом України "Про інноваційну діяльність", інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [6].

Інновація – це кінцевий результат інтелектуальної діяльності (наукових ідей, науково-технічних досліджень) у вигляді принципово нового об'єкта, що знаходить реалізацію в тій або іншій сфері життєдіяльності людини; сприяє задоволенню потреб ринку і замовника; що приносить позитивний соціально-економічний ефект. Специфіка інновації як нової продукції і як послуги визначається такими властивостями: високим ступенем невизначеності після отримання кінцевого науково-технічного результату або послуги; особливим характером фінансування, пов'язаним із ризиком тимчасового розриву між витратами на створення інновації і доходами, що отримують внаслідок її реалізації; невизначеним характером попиту, через що пропозиція інновації на ринку повинна відігравати активну роль.

Загалом для аграрних підприємств впровадження інновацій у виробництво – це насамперед:

- впровадження нових технологій виробництва сільськогосподарської сировини в рослинництві та тваринництві;
- застосування нових більш продуктивних порід у тваринництві та нових сортів рослин у рослинництві, більш продуктивних та стійкіших до хвороб та несприятливих природно-кліматичних проявів;
- використання біотехнологій, що дають змогу отримати нові продукти більш якісні, що мають оздоровчий та профілактичний ефект;
- застосування нових технічних засобів та технологій обробітку ґрунту, очищення та зберігання сировини;
- застосування енергозберігаючих технологій;
- застосування екологічних інновацій, які відповідно дають змогу збільшити врожайність культур, продуктивність худоби, мінімізувати втрати та убезпечити навколишнє середовище [3].

Ведучи мову про інноваційне оновлення аграрної галузі на основі кластерного підходу, передусім варто розглянути розуміння поняття "кластер". З англійської мови термін "*cluster*" перекладається як гроно, букет, щітка або як група, скупчення, зосередження (наприклад людей, предметів), або як бджолиний рій, буквально – "зростати разом". Тобто характерною ознакою його сутності є об'єднання окремих елементів (складових часток) у єдине ціле для виконання певної функції або реалізації певної мети. Подібне значення вкладається і в економічний зміст цього слова. Більшість західних та вітчизняних вчених визначають кластер як географічну концентрацію подібних, суміжних або додаткових підприємств з активними каналами для бізнес-трансакцій, комунікацій та

діалогу, що поділяють спеціалізовану інфраструктуру, робочі ринки та послуги, та мають спільні можливості або загрози [5].

Одним із науковців, у чийх дослідженнях ґрунтовно досліджено питання щодо формування та функціонування кластерів, був Майкл Портер. Він зазначав, що "чим більше розвинені кластери в окремій країні, тим вище в цій країні рівень життя населення і конкурентоспроможність компаній" [3]. Під "кластером" він розумів об'єднання взаємопов'язаних і взаємодоповнювальних підприємств, організацій, установ і пов'язаних з ними за географічною й функціональною ознаками органів державного управління, наукових закладів, різних інфраструктурних складових, працюючих на певній території, з певною метою. Взагалі, у процесі наукових пошуків Портер дав аж п'ять визначень кластера, кожне з яких доповнювало одне одного, водночас розкриваючи різні аспекти цього поняття.

Аналіз визначень "кластера", сформульованих авторами країн СНД (насамперед Росії, України й Казахстану), які будуються переважно на теорії М. Портера, змушує зробити такий висновок: однозначності й визначеності з цього питання немає. Їх поєднують тільки дві загальних умови: географічне компактне розташування і спеціалізація.

Найбільш узагальнено кластери можна визначити як групи незалежних компаній та асоційованих інституцій, які:

- співпрацюють та конкурують;
- географічно зосереджені в одному чи у сусідніх регіонах (навіть якщо кластер охоплює кілька країн);
- спеціалізується у конкретній сфері діяльності, пов'язані спільними технологіями та навичками;
- традиційні або інноваційні; більшість кластерів базуються на традиційних заходах;
- інституціоналізовані (є підрозділ з управління кластерами) або неінституціоналізовані [7].

Аналіз усіх аспектів поняття кластера дає змогу трактувати аграрний кластер як форму інтеграції взаємопов'язаних та взаємодоповнювальних суб'єктів господарювання аграрної галузі, банківського сектору, місцевих органів влади та управління, об'єктів інфраструктури, наукових закладів, які пов'язані спільними технологіями та навичками, співпрацюють у визначеному напрямі з приводу виробництв конкурентоспроможної продукції на основі погодженої стратегії розвитку, яка спрямована на реалізацію інтересів кожного з учасників. Особливістю кластерної організації виробництва є те, що основна частка прибутку від реалізації продукції залишається не у виробників кінцевої продукції (як це було і є значною мірою нині в усіх інших виробничих структурах), а кожен з учасників одержує прибуток, що еквівалентний його витратам.

Аграрні кластери, як показала світова практика, є найбільш ефективною формою організації сільськогосподарського виробництва. Наприклад, у Данії агропромисловий комплекс за обсягами виробництва перевищує всі разом узяті інші сектори економіки і є ключовим із позицій споживчого ринку й інвестиційного потенціалу. Особливу роль у ньому відіграє молочний сектор, що включає власне тваринництво, сервіс, дослідницькі центри та постачальників

технологій і устаткування. Датська Рада з розвитку бізнесу, що координує програми кластеризації, ініціювала розробки у цій галузі, підключивши державні ресурси Міністерства бізнесу й промисловості, Міністерства наукових досліджень, Міністерства освіти та Міністерства праці [1].

Водночас в Україні поки що існують лише зародки аграрних кластерів, де інтеграційні процеси були ініційовані спільним пошуком зовнішніх ринків збуту. Так, стрімке зростання експорту кавунів з 2004 р. зумовлено виключно кооперацією кількох фермерів із Херсонської області, які створили кооператив і спільними зусиллями розробили зовнішній збутовий канал. Вже у 2008 р. стало відомо, що фермери Херсонщини починають новий проект – експорт у країни Європейського Союзу екологічно чистих безкісточкових кавунів [1].

На наш погляд, існують причини, які перешкоджають створенню інноваційно орієнтованих кластерів в аграрній галузі України:

- відсутність розуміння сутності та переваг кластерного підходу з боку держави та відсутність підтримки кластерних ініціатив з боку державних та місцевих органів влади;
- недостатність законодавчих і нормативно-правових документів, що регулюють інноваційну діяльність;
- низька культура виробництва, несприйнятливості підприємства до нововведень;
- тривалі терміни окупності нововведень – реальні вигоди від розвитку кластера з'являються тільки через 5-10 років;
- високий економічний ризик кластерних формувань;
- низький інноваційний потенціал аграрних підприємств;
- недостатньо широкий доступ аграрних підприємств до інформації про нові технології, про ринки збуту;
- нерозвиненість інноваційної інфраструктури в аграрній сфері.

Враховуючи зазначені причини, інноваційне оновлення аграрної галузі на основі кластерного підходу вбачаємо здійснювати за такими напрямками:

- стимулювати модернізацію аграрного виробництва на рівні держави та на рівні місцевих органів влади;
- сформувати спеціальну законодавчу базу щодо формування аграрних кластерів та вдосконалити наявну;
- заохочувати економічними стимулами підприємців до участі в роботі агропромислових кластерів;
- сформувати відповідну інноваційну інфраструктуру розвитку аграрного ринку;
- стимулювати доступ аграрних підприємств до інформації про нові технології, про ринки збуту.

Важливо розуміти, що кластеризація дає змогу виробникам аграрної продукції не тільки спільно просувати свою продукцію, а й формувати ефективну систему маркетингового забезпечення діяльності кожного підприємства. Тому через відсутність основних методологічних та нормативних засад функціонування аграрних кластерів на сьогодні існує потреба пошуку шляхів їх розвитку та ефективного функціонування. На наш погляд, для розвитку аграрних кластерів на території України необхідно здійснити такі дії:

- 1) прийняти Національну програму розвитку аграрних кластерів, якою варто регламентувати напрями державної підтримки розвитку зазначених угруповань та визначити державні органи влади, відповідальні за ці дії;

- 2) ухвалити спеціальний Закон "Про аграрні кластери" та внести відповідні поправки до Закону "Про інноваційну діяльність", якими потрібно чітко регламентувати поняття аграрного кластера в контексті інноваційного розвитку аграрної галузі та основних засад його функціонування на території України. У цьому ж руслі необхідно розробити та прийняти підзаконні нормативно-правові акти центральних та місцевих органів влади, які визначатимуть методологічну та організаційну базу функціонування аграрних кластерів;
- 3) сформувати мережу інформаційних та консультаційних структур, які забезпечать підтримку створення аграрних кластерів і дадуть змогу отримати необхідні консультації щодо функціонування таких структур;
- 4) забезпечити створення системи навчання фахівців, орієнтованих на створення і зміцнення нових аграрних кластерних систем, що враховують специфіку, потреби і перспективи розвитку аграрної галузі;
- 5) всебічно й об'єктивно вивчати передовий світовий досвід формування кластерних структур в аграрній галузі економіки, зокрема стосовно створення нових робочих місць, підвищення продуктивності праці та впровадження дієвих форм мотивації праці.

Зазначені напрями розвитку аграрних кластерів на території України покликані сприяти підвищенню конкурентоспроможності аграрних підприємств як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях, а також покращувати результативність їх функціонування. Як свідчить світовий досвід, кластерний варіант організації та управління процесом розвитку соціально-економічних відносин у селі дає змогу підняти рівень життя населення на сільських територіях. Основою розв'язання цієї задачі повинно стати соціальне партнерство всіх діючих у сільській місцевості структур (як у соціальній, так і в матеріальних сферах). Світовий досвід дає підстави зробити висновок про те, що застосування кластерних структур в агропромисловому виробництві України дасть змогу перейти в аграрному секторі до сталого економічного розвитку виробництва [2].

Висновки та перспективи подальших розробок. Світовий економічний досвід останніх десятиліть підтверджує, що для розвитку аграрної галузі України на інноваційній основі необхідно використати практику розвитку високоефективних кластерних структур як територіальних об'єднань взаємозалежних підприємств. Впровадження кластерних технологій об'єднання підприємств в аграрній сфері буде сприяти зростанню ділової активності підприємницьких структур, поліпшенню інвестиційного клімату, розвитку в них соціальних, економічних, інформаційних та інтеграційних систем, що, своєю чергою, неодмінно дасть імпульс для більш інтенсивного розвитку аграрного підприємництва. Кластерні моделі можуть стати одним з ефективних засобів формування конкурентних переваг вітчизняних аграрних підприємств, підвищення ефективності виробництва за рахунок вертикальної та горизонтальної інтеграції окремих галузей і підприємств, впровадження інновацій у виробничий процес і на цій основі – забезпечення сталого розвитку всієї економіки країни.

Література

1. Артюх Т.О. Маркетингове забезпечення діяльності підприємств на овочевому ринку в структурі кластерних формувань / Т.О. Артюх // Економіка АПК : міжнар. наук.-виробн. журнал. – 2009. – № 3. – С. 144-148.

2. Бакум В.В. Самоорганізація в агропромислових регіональних кластерах / В.В. Бакум // Економіка АПК : міжнар. наук.-виробн. журнал. – 2009. – № 1. – С. 21-27.
3. Нагірна Л.В. Інновації як умова формування конкурентних переваг підприємства / Л.В. Нагірна. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.rusnauka.com/2_ANR_2010/Economics/6_55803.doc.htm.
4. Портер М. Международная конкуренция : пер. с англ. / М. Портер; под ред. и с предисловием В.Д. Щетинина. – М. : Изд-во "Междунар. отношения", 1993. – 896 с.
5. Посібник з кластерного розвитку. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.sme-ukraine-inform.org.ua>.
6. Про інноваційну діяльність: Закон України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.zakon2.rada.gov.ua/cgi.../laws/main.cgi?>.
7. Шрьодер Ж. Кластерний підхід у стратегії регіонального розвитку / Ж. Шрьодер // Місцевий та регіональний розвиток в Україні: виклики та можливості : зб. матер. Міжнар. конф. – К. : травень 2005. – С. 30-42.

Смолинский В.Б. Инновационное обновление аграрной отрасли на основе кластерного подхода

Представлены понятие инноваций, их специфика и особенности в аграрных предприятиях. Рассмотрены теоретические подходы к определению сущности аграрных кластеров и представлены особенности этих группировок. Показан опыт функционирования аграрных кластеров в развитых странах мира. Проанализированы основные причины, сдерживающие развитие кластеров в аграрной отрасли экономики Украины. Предложены направления инновационного обновления аграрной отрасли на основе кластерного подхода в Украине. Обоснована необходимость определенных действий, необходимых для развития аграрных кластеров на территории Украины.

Ключевые слова: аграрная отрасль, кластеры, инновации, аграрные предприятия, инновационное обновление.

Smolinskyy V.B. Innovative renewal of agrarian branch on the basis of the cluster approach

The concept of innovation, their nature and their characteristics in agrarian enterprises are presented. Theoretical approaches to the definition of agrarian clusters and are the features of these groups are considered. The experience of the functioning of agrarian clusters in the developed countries of the world is shown. The main reasons hampering the development of clusters in the agrarian sector of Ukraine's economy is analyzed. The directions of innovative renewal of the agrarian sector on the basis of the cluster approach in Ukraine are offered. Needed for certain actions required for the development of agrarian clusters in the territory of Ukraine are substantiated.

Keywords: agrarian branch, innovation, clusters, agrarian enterprises, innovative renewal.

УДК 330.341

Доц. Т.А. Городня, канд. екон. наук;
магістрант Г.А. Гринишун – Львівська КА

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Проведено аналіз досліджень інноваційної діяльності; розглянуто важливість активізації інноваційної діяльності; досліджено інноваційний потенціал підприємства; проведено аналіз інноваційної діяльності обраного підприємства; представлено складові інноваційної діяльності за п'ять років; розраховано ризиковість інноваційної діяльності та ймовірність ризику інноваційного проекту.

Ключові слова: інновації, діагностика, інноваційний потенціал, структура, показники, ризик інноваційної діяльності.

Постановка проблеми. На сучасному етапі важливу роль в розвитку національної економіки відіграють інновації. Впровадження та застосування інно-